

Bijbeltekst: Matteüs 20: 1-16

De grond is voorbereid, de gewassen worden geplant en onderhouden en het wachten is op de oogsttijd. Als er voldoende regen valt, zullen de planten groeien, bloeien en vrucht dragen. Aan de andere kant kunnen ziekten en insecten, slecht weer of andere narigheid zorgen voor een slechte oogst of zelfs voor een totale mislukking van de opbrengst. Omdat de plaats stenig en heuvelachtig is, is het voorbereiden van de grond en het verzorgen van de planten zwaar en vermoeiend werk. Ook de weersomstandigheden: warm, vochtig, of juist heel koud maken het werk van de arbeiders zwaar. (Matteüs 20:12).

Het werk is ook seizoensgebonden: zo moet het oogsten van druiven gebeuren als de druiven sappig en zoet zijn. Als de oogsttijd komt, probeert de meester van de wijngaard mensen te werven die kunnen helpen bij de oogst. Dat is niet heel moeilijk want de mensen wachten op een kans om te kunnen werken in de wijngaarden. Sommigen van hen hebben al eerder in de wijngaard gewerkt, maar als er een goede oogst wordt verwacht, zijn er meer arbeiders nodig. Daarom wachten ze op de markt in de hoop dat ze deze dag werk kunnen vinden en iets mee naar huis kunnen nemen om hun familie te voeden.

Ter vergelijking: In Negros Occidental in de Filippijnen, waar de productie van suiker heel belangrijk is, wonen de werknemers op de plantages. Tijdens het laagseizoen, schoffelen ze het onkruid en doen ze ander werk. Zij zijn meestal de eersten die worden gehuurd in de oogsttijd. Ook vrouwen en kinderen wonen en werken op de plantages. Tijdens het oogsten van suikerriet of rijst, worden extra werknemers aangenomen. Die arbeiders hebben voor een aantal maanden hun gezin verlaten en vragen op voorhand meestal een deel van het loon, als een soort lening, om te kunnen zorgen voor hun gezin. Omdat er over deze 'lening' ook rente moet worden betaald, blijft er van hun loon weinig over.

** er heerst een hoge werkloosheid in zowel de stedelijke en landelijke gebieden: op het moment van het schrijven van deze Bijbelstudie zijn 12 miljoen Filippino's werkloos, de meesten van hen werken normaalgesproken in de agrarische sector;*

** er is veel seizoensgebonden werk: in de agrarische sector is er werk tijdens het planten en in de oogsttijd. In een industriële sector wordt volop gewerkt wanneer er een toename is van de vraag naar goederen en diensten, zoals vóór en tijdens de kerstdagen.*

** het werken aan een project als contractarbeider maakt het onmogelijk dat een langdurig arbeidscontract kan worden gesloten.*

** tijdens vakantie, ziekte of in het weekend wordt er geen loon betaald: dat betekent dat er gedurende die dagen geen geld binnenkomt en mensen geen beroep kunnen doen op of toegang hebben tot de gezondheidszorg.*

Rollenspel naar Matteüs 20: 1-16

Verteller: Het Koninkrijk der Hemelen is als een landeigenaar die vroeg in de ochtend naar de markt gaat om werknemers te huren voor het werk in zijn wijngaard. Hij wilde hen een penning per dag betalen en zij gingen aan het werk in zijn wijngaard. Rond negen uur 's morgens ging hij naar buiten en zag hij andere mensen staan op de markt die nog niets te doen hadden.

Grondbezitter: u kunt ook gaan werken in mijn wijngaard en ik zal u goed betalen.

Verteller: ze gingen en de landeigenaar ging 's middags om drie uur nog een keer naar de markt en deed hetzelfde. Om ongeveer vijf uur in de namiddag ging hij opnieuw naar buiten en zag hij nog meer mensen staan. Hij vroeg hen:

Grondbezitter: Waarom sta je hier de hele dag niets te doen?

Arbeiders: Niemand heeft ons gehuurd.

Grondbezitter: U kunt ook gaan werken in mijn wijngaard.

Verteller: Toen de avond viel, riep de eigenaar van de wijngaard zijn voorman bij zich.

Grondbezitter: Roep de arbeiders en betaal hun hun loon, begin met de laatsten die ingehuurd zijn en betaal daarna de eersten.

Verteller: De arbeiders die het laatst waren ingehuurd - om vijf uur in de middag - kwamen en kregen ieder een penning. Dus toen degenen die als eersten werden ingehuurd aan de beurt waren, verwachtten zij meer te ontvangen, maar ook zij kregen ook een penning. Toen begonnen ze te mopperen tegen de grondeigenaar.

Arbeiders: Deze mensen, die op het laatst van de dag werden ingehuurd, werkten slechts één uur en ze krijgen nu evenveel betaald als wij die de hele dag de last van het werk en de hitte gedragen hebben.

Grondbezitter: Ik ben niet oneerlijk, vriend. U wilde toch werken voor een penning? Neem uw loon en ga. Ik wil degene die het laatst werd ingehuurd hetzelfde geven als ik u gaf. Ik heb toch het recht om zelf te bepalen wat ik met mijn geld wil doen? Of ben je jaloers omdat ik eerlijk en rechtvaardig handel?

Verteller: Zo zullen de laatsten de eersten zijn, en de eersten zullen de laatsten zijn!

Oogsttijd is een tijd van overvloed, een tijd om te vieren. Dat is de reden waarom in veel van onze kerken, de Dankdag voor het Gewas wordt gevierd en we de vruchten van het veld op het altaar brengen. Het werk is niet alleen een middel om in de basisbehoeften van het gezin te kunnen voorzien, maar ook een bijdrage voor een rechtvaardige en sociale gelijkheid. In de Bijbel gebruikt Jezus de vrijgevigheid van de grondeigenaar om de arbeiders hetzelfde te betalen, ook al hebben ze niet hetzelfde aantal uren gewerkt, als een gebaar om ons te doen begrijpen dat het Koninkrijk der Hemelen voor iedereen gelijk is. Daarom krijgen degenen die het grootste deel van de dag niet gewerkt hadden, evenveel betaald als degenen die de hele dag had gewerkt! Wat zegt dat ons vandaag?

Gedachten:

God, de Schepper heeft ons alles gegeven: de aarde en de zee, de lucht en de regen, de zon en de maan om er goed rentmeesterschap mee te bedrijven. Niemand wordt uitgesloten: God gaf de mensheid het leven, de kracht en de intelligentie, emoties en onderscheidingsvermogen om gebruik van Zijn gave te maken.

In de Bijbel wordt ons verteld dat aan elke stam van Israël een stuk grond voor hun huis en levensonderhoud werd gegeven: het land werd aan iedereen gegeven en het kon niet worden verkocht. Daarom was er een jubeljaar, waarin alle grond moest worden teruggegeven aan de stam waaraan het toegewezen was. Tegenwoordig is de situatie veranderd: er zijn mensen die grote stukken land of wijngaarden in eigendom hebben, terwijl anderen altijd arbeiders zullen blijven.

In de Filippijnen zijn er veel situaties als deze. Kijk maar naar de grote suikerriet- en bananenplantages. Er is volop werk tijdens het planten en de oogst, maar daarbuiten niet. Vroeger was het regel dat de arbeiders op jaarbasis werden betaald. Nu wordt er gewerkt op contractbasis en is het de gewoonte geworden dat de werknemer en de eigenaar afspraken maken om het werk binnen de gestelde termijn te voltooien. De landeigenaar geeft de voorkeur aan deze methode omdat de werknemer dan gemotiveerd is om het werk snel te beëindigen en de werknemer geeft de voorkeur aan deze regeling, omdat ze hun werk van uur tot uur kunnen plannen.

In een gemeenschap waar veel mensen rijst verbouwen, helpen de burenen elkaar met het planten. Het is intensief werk omdat de aanplant in een dag moet worden afgewerkt. De burenen krijgen te eten, maar niet betaald voor de hulp; als de rijst is geoogst, wordt de opbrengst verdeeld onder degenen die hebben geholpen bij het planten. Burenhulp is een goede manier opbouwen en onderhouden van een gemeenschap en geeft blijk van zorg voor elkaar!

Een recent rapport van Oxfam Novib uit 2015 geeft aan dat 1% van de wereldbevolking 99% van de rijkdom van de wereld bezit. Om de kloof tussen de rijken en de armen te verminderen, moeten we de zaden van rechtvaardigheid planten en gemeenschappen en kerken ondersteunen zodat er eens rechtvaardigheid voor iedereen in Gods schepping zal zijn!

Numeri 27: 1-11

Het boek Numeri is het vierde boek van het Oude Testament. Het is de kroniek van de reis van Israël uit Egypte naar het Beloofde Land en het begint met een telling van de mannen boven de eenentwintig jaar oud die kan worden opgeroepen als krijgers.

Het is een boek van wetten en het omvat ook de opstelling van de tentsteden. In dit boek zijn ook de wetten over de verdeling van een erfenis vermeld. Dit gebeurde rond 1410 voor Christus in de woestijn van Sinaï. De belangrijkste persoonlijkheden in het boek Numeri zijn Mozes, Aaron en Mirjam en het vertelt het verhaal van een familie in de tijd van de Exodus.

Zelafead is de eerstgeborene zoon van de stam van Manasse. Tijdens de reis naar Israël stierf Zelafead en hij liet vijf dochters achter. Op het moment van de telling, bleek dat Zelafead niet meer in de lijst voorkwam. Dus zijn nabestaanden - de vijf dochters - bestonden in feite niet omdat de wet geen regel kende waardoor vrouwen konden erven. Daarom maakt de familie van Zelafead niet langer deel uit van de stam van Manasse. Ze worden geconfronteerd met fysieke en sociale uitsluiting: ze hebben geen huis, geen familie en geen middelen om zichzelf te onderhouden. Dat betekent armoede, honger en geen dak meer boven het hoofd. Daarom is er een reële en dringende behoefte van de zussen om hun situatie aan te pakken en samen te zoeken naar een alternatief. Zij moeten een rechtmatige plaats krijgen in de gemeenschap en voor zichzelf kunnen zorgen zonder een last voor iemand anders te zijn.

De dochters besloten om Mozes te benaderen om twee juridische kwesties (Numeri 27: 4a) aan te kaarten:

- * de naam van hun vader, die een afstammeling van de stam van Manasse was en die niet meer in de lijst voorkwam, omdat hij geen zonen had;
- * zij willen niet worden uitgesloten van het bezit van hun vader.

De dochters vragen daarom aan Mozes (Numeri 27: 4b):

- * geef ons dezelfde rechten als de broers van onze vader hebben, zodat wij voor onszelf kunnen zorgen. Ze willen ook als vrouw kunnen erven.
- * de naam van hun vader moet opnieuw worden opgenomen in de naamlijsten van de stammen van Israël.

Het antwoord van Mozes (Numeri 27: 5-7):

Mozes legt deze vraag voor aan de Heer en de Heer bevestigde de juistheid en de rechtvaardigheid van de vraag. Het antwoord was "Geef ze een bezitting in het midden van hun ooms en laat de erfenis van hun vader overgaan op hen"

Dat zou worden uitgebreid tot anderen in soortgelijke situaties (Numeri 27: 8), zodat door het veranderen de wet geholpen konden worden en dat zou gelden voor heel Israël.

Overal in de wereld worden vrouwen uitgesloten: in huis, werk en zelfs in de kerk. De vragen die beantwoord zullen moeten worden zijn: is men in het gezin eerlijk tegenover moeders en dochters? Is de kerk eerlijk tegenover haar vrouwelijke leden? Mogen vrouwen meebeslissen in de kerken? En wat nog belangrijker is: kennen vrouwen hun rechten en kunnen de rechten van vrouwen de economische en sociale rechtvaardigheid beïnvloeden?

We hoeven niet te bewijzen dat vrouwen beslissingen kunnen nemen. Overal om ons heen zijn er al heel veel vrouwen die hebben bewezen dat zij leiders kunnen zijn en die hun rechtmatige plaats zoals dat is bepaald door de Schepper, innemen.

Een feit is dat vrouwen, wanneer zij die plaats innemen, al hun capaciteiten inzetten en dat maakt de wereld niet alleen productiever, maar ook gelukkiger: een groep actieve vrouwen in kerk en samenleving zorgt voor een progressieve en rechtvaardigere gemeenschap!